

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Nincsen magyar tiszt.

Pécs, 1900. május 22.

Nagy a fölháborodás a kormányparti sajtóban a magyar társadalom indolenciája fölött, a melylyel elmulasztja elfoglalni az őt megillető helyet a hadsereg tisztikarában. Mikor a polgári állásokban mindenütt túlzusfolás észlelhető, akkor a közös hadseregben csak hét százalékkal szerepel a magyar elem s legujabban már a Ludovika Akadémia is panaszkodik, hogy évi ötvenötven főnyi fölvételre hirdetett pályázatai meddők maradnak. A magyar ifjuság idegenkedik a katonai pályától, pedig ez a legszebb előmenetelt biztosítja.

Török rajta a fejüket, hogy mi lehet ennek az oka: talán a híres katonai ére-nyek kivesztek volna a magyarból? Hitvány epigonok támadtak volna a világrengető vitéz magyarok ivadékaiból? Végül arra a végkövetkeztetésre jutnak, hogy ez a szomorú tapasztalat a magyar társadalom nagy léhaságáról tesz tanúságot.

Nos ebben alighanem tévednek a kormányparti publicista urak, mert mi úgy tudtuk eddig, hogy a léhaság mindig csekély fáradsággal szereti előmenetelét biztosítani; ez a felrótt tulajdonság tehát inkább a katonai pályára való tódulást idézhetné elő, mert hisz azt csak nem vonhatja kétségbe senki, hogy a katonai

pályán, a hol az ifju rövid három évi akadémiai tanulmány után 20—21 éves korában már 2400—2600 korona fizetéssel javadalmazott állásba jut, sokkal kevesebb szellemi megerőltetéssel és anyagi áldozattal éri el életcélját, mint akár-melyik polgári értelmiségi pályán, hol nyolc évi középiskolai, 4—5 évi egyetemi tanulmány után jut el csak oda hogy leendő életpályáján a gyakornoki fokozatot elérje, a mi még messze van attól, hogy megélhetését biztosítsa is.

A mikor tehát a magyar ifjuság mégis ezeket a nagyobb küzdelemmel járó pályákat választja s a csekély fáradsággal biztos jövőt ígérő katonai pályát elhanyagolja, akkor e mögött egészen más motívumokat kell keresnünk, mint a felpanaszolt léhaságot s ezek a motívumok — úgy lehet — éppen az ellenkezőről tesznek tanúságot.

Mert akármit beszélnek is, azt le nem disputálhatja senki, hogy nálunk a katonai pálya elidegeníti a rálépőket a nemzet testétől. Igaz, hogy ő Felsőge egy ízben kijelentette, miszerint a hadsereg szelleme, feladata, célja nem különbözhetik a legfőbb hadur akaratától és céljától, a valóságban mégis úgy áll a dolog, hogy ez a mi hadseregünk nem közös hadsereg, hanem osztrák. Nyelve német, lobogója, szelleme osztrák, hol üdözik azt, a mi

és a ki magyar, mintha még most is jöhetne idő, a mikor ebben a rebellis országban neki rendet kellene csinálni.

Ebbe a testületbe kívánczozzék a magyar ifju? Hiszen a kiben erősebb a nemzeti érzés s a szolgálati esztendő alatt nem sikerült azt belőle kiverni, az menekül belőle. A tisztikar Magyarországon éppoly idegen marad a társas élettől, éppoly magába zárkozott lesz, mint akár az okkupált tartományoknak e világtól félreeső helyőrsége. Itt sem érez, itt sem gondolkozik a társadalommal; idegenkedik az egymástól.

Persze erre azt mondják, hogy mindez nem magyarázhatja meg az idegenkedést a magyar katonai nevelő intézetektől, különösen azok koronájától, a Ludovika Akadémiától, a mely magyar nyelven, magyar nemzeti irányban nevel tiszteket a honvédség és a közös hadsereg számára. Pedig hát mi az idegenkedés legfőbb okát éppen abban keressük, hogy ez az intézet a közös hadsereg számára is nevel tiszteket.

A közös hadügyminiszter tudvalevőleg mindig konokul ellenezte a közös hadsereg részéről katonai akadémia felállítását Magyarországon s ha figyelembe vesszük, hogy a hadsereg intéző körei soha sem skrupulózuskodtak követeléseikben a költségekre való tekintetből, bizvást elhíhetjük, hogy ellenzésüknek a magyarországi aka-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Melyik a bünös?

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —
Irta: Scossa Erzs.

A szobaleány kihozta a reggelit, ott a rózsával s hajnalával befuttatott lugasban szokott Normándyné őnagysága tavasszal és nyáron át terítetteti; kétszeresen izlik itt a reggeli, a rózsá illata összevegyül a kávé finom ingerlő illatával, a levegő édes balzsamos, szinte újra éled tőle az ember.

Normándyné itt időz férje társaságában mind addig míg a tanácsos urat el nem szólítják hivatalos teendői.

Normandy végtelenül szereti aranyos asszonykáját, az viszont őt, ezért aztán Zsombékné az özvegy tanárné, annál inkább gyűlöli őket kedves leányával egyetemben.

Normandyt szerette volna Lotti kisasszony meghódítani; mindent elkövetett ennek a lehetőségéért, de hasztalan. Lotti kisasszony nem kellett még a hozomány s a vele járó fényes ígéretek dacára sem; sirt, panaszkodott, az anyja dühöngött.

— Te nem kellettél neki?! Te! Várj csak, majd út a boszu órája. Oh én nem nyugszom, a mig est az emhert boldognak látom. Kiáltott, ökölbe szoritott kezeivel fenyegetőve. Normandy meg elutazott Somogyba háztűznézni.

Ott találta magának a Balaton táján ez: a ritka szép virágot, talán azért volt olyan csudásan kék szeme, olyan habos bársonyos bőre, mert annyiszor megfürdött abban az istentől ifjító, gyógyító erővel megáldott drága vízben.

Nem kell annak a használatiért jegyet váltani a pénztárosnál, mint nagy városban az emberi ész és kéz által mesterségesen létrehozott fürdőért szokás; ennek a használatához maga a jó Isten adja meg az engedélyt (a kedvező meleg időt), ha ez meg van élvezheti, a kinek tetszik, hiszen azért teremtette az emberiség hasznára és gyönyörűségére.

Nincs is gyönyörteljesebb, megkapóbb látvány, mint ez a nagy víz, nyugodt, sima, kék tükrével.

Mily fenséges estefelé, mikor a leáldozó nap fűroszti benne vérpiros sugarait, míg a hajók sebesen siklanak rajta végig egyik parttól a másikig. A különféle vizimadarak ott repkednek felette ezüstös szárnyaikkal, majd Tihany bércei ormain megcsendül az esthang messze elhallatszó érces hangja, imára buzdítva a hívőket. Szinte egyesülni itt látszik a menny a földdel.

Ah de most veszem észre, mennyire elragadott képzeletem, szinte magam előtt látom az igéző képet és nehezen tudok megválni tőle.

Normandyék meg még mindig ott vannak a lugasban, pedig már féltizenegy, de ennek a kedves együttlétnek is véget vet a szobaleány, ki jelenti, hogy Árdel ur egy másik

urral a szalonban várakozik. Normandyék azonnal vendégeikhez siettek.

Árdel Iván meghitt régi barátja volt Normándynak, szerették egymást s mindenkor szívesen időztek együtt. Most is szívélyesen nyújtotta a házigazda mindkét kezét, megszorítva a feléje nyújtott jobbot.

— Engedd meg, hogy bemutassam Surányi Berci barátomat, szólott Árdel, a még mindig szótlanul álló fiatal emberre mutatva.

— Óhajtottam tiszteletemet tenni, mondta az ujonnan kinevezett főszámvevő, Normándyné előtt kissé meghajolva.

— No no, csak vallja be inkább, hogy most is az én kértémre vett bátorságot eljőnni; vágott szavába Árdel. Különbben ki tudja, meddig halasztotta volna s jó izüt nevetett, mikor meglátta, hogy Surányi szép férfias barna arca mélyen elpirult.

Őnagyságához jöttünk egy alázatos kére-
réssel, folytatja: ha kegyeskednék meghallgatni.

Sőt még teljesítem is, a mennyiben tehetségemben, vagy hatalmamban áll, felelt a szép asszony, tőle megszokott leereszkedő kedvességgel.

— A szegény kis sanyargó, elhagyatott árvák nevében könyörgünk, a létesítendő gyermekmenház javára akarunk egy műkedvelő előadást rendezni. A »Vasgyáros« kerül színre, ha őnagysága szíves lenne a fő női szerepet elvállalni, mert nem találunk Clairenek méltóbb személyesítőt.

Wiesner Rajmár.

Pécs, 1900. május 21.

A Dunagőzhajózási Társaság Mária-utcai palotáján fekete lobogó hirdeti a gyászt, amely a társaságot érte. Meghalt a társaság pécsi bányaműveinek igazgatója, **Wiesner Rajmár**, aki bár rövid ideig, alig egy évtizedig állt a pécsi bányaművek élén, mégis örök emléket állított magának itteni működésével. Nem született magyarnak; idegen országból, idegen nyelven beszélve jött be Magyarországra, de a bányászatra adván magát, megszerette ezt a földet, melynek méhében a fekete gyémántok kiaknázhatatlan tömege rejtőzik, melynek népe mindenkor loyális és vendégszerető az idegenekkel szemben s egy jó szóért száz jó tettel fizet. És mert megszerette a magyar földet, a magyar nemzetet, *ő maga is szívből-lelekben magyar lett*, bárha a magyar nyelvet csak töredezően beszélt. Magyar volt az érzése, a gondolkodása és apostolává szegődött a magyarosításnak. Erdemait e téren hamar felismerte városunk is, hol közszeretet vette körül s a választó polgárok bizalma csakhamar beválasztotta a törvényhatósági képviselő-testületbe is, melynek haláláig tagja volt. Mint főtisztviselőt alantassai rajongva szerették s a Dunagőzhajós Társulat mindenkor első tevékenységű és mély szaktudással dolgozó fáradhatatlan buzgó munkásának tekintette. Társadalmi téren is szeretet vette körül s a királyi kegy is elismerte érdemeit, mikor 1896-ban a *Ferenc József rend lovagjává tette*. Tevékeny és áldásos működése mellett nagy előszeretettel foglalkozott a régészettel is s különösen a numismatikát kedvelte. *Szenvedélyes régi pénz-gyűjtő volt* s van is olyan numismatikai gyűjteménye, mely úgy a példányok történelmi becse, mint történelmi kiválósága s az egésznek szakszerű-minta berendezése folytán parját ritkítja. *Városunk bizonyára csak az elhunyt iránti kegyeletét rója le akkor, ha ez értékes gyűjteményt megszerzi s a városi múzeumban mint Wiesner Rajmár-pénzgyűjteményt helyezi el.*

Sajnos azonban, hogy ez a folytonosan munkálkodó, új és új ambícióktól sarkalt fáradhatatlan lélek beteges, törékeny testben

járt. Wiesner, bár nem sok évvel lépte meg át az ötvenedik életévét, már évek óta érezte, hogy *szervi szivbaja* képződik. Keresett is ellene bár gyógyulást, de még sem hagyta abba tevékeny munkásságát s ez okozta, hogy a betegség egyre jobban erősödött s már két év előtt oly erővel lépett fel, hogy a betegnek minden nyilvános szerepléstől, minden erősebb emóciótól óvakodnia kellett. Két éven keresztül aztán folytonos gyógykezelés, gondos ápolás alatt állott s csak legbensőbb ismerőseinek, családjának körében élt s hivatalos teendői közül is épen csak a személyi ügyeket látta el. Betegsége pár hónappal ezelőtt már válságosra fordult s végleg ágyba döntötte. Az akútá vált baj ezután gyorsan végzett vele s már szombatról vasárnapra virradó éjjel a legválságosabb lett s az orvosok az utolsó reményt is feladták. A tegnapi nap folyamán változás már nem állt be a beteg állapotában s az este megkezdődött az agónia is s a halál könyörű angyala az éjjel megváltotta a sokat szenvedett nagy beteget az élet gyötrelmeitől.

Wiesner Rajmár 1844-ben született Csehországban. A bányászati akadémiát Magyarországon Selmecbányán végezte el 1859-ben s a Dunagőzhajós Társaság bányatisztviselői sorába lépve, tényleges működését a csehországi Prizbramban kezdte meg. Innen Magyarországra, a Szepességbe küldték s Teplicen működött. Majd Ajkára lett áthelyezve s azután ismét kiment Magyarországból s Brünben működött. Működését a Dunagőzhajós Társaság azzal az elismeréssel honorálta, hogy a nyolcvanas évek végén a központba, Bécsbe hívták meg s onnan nevezték ki 1891-ben Pécsre, a Társaság itteni bányatelepi és szabócsbányai bányaműveinek igazgatójává.

Itt bő tere nyílt azután, hogy áldásos működést fejtessen ki a magyar bányászat érdekében. Bányatelepen az utcák német jelzését, a társasági épületek német felirását eltörölte s helyettük is nem a rossz magyar fordítást, hanem a jó magyaros jelzavakat — például a »Glück auf!« helyett nem a »Szerencse fel!«-t, hanem a »Jó szerencsét!« alkalmaztatta. A bányászok körében magyar dalárda szervezését kezdte meg s a Bányatelepi Daloskör is egyik alapító tagját gyászolja benne. A népnevelés terén a legnagyobb munkásságot

démia felállításán sem a költségektől való félelem volt az oka, hanem az, hogy ettől az akadémiától féltették a hadsereg szellemének egységes voltát.

Képzelték tehát, hogy milyen szemmel fogja nézni a világ legekzkluzívabb testülete, a közös hadsereg tisztikara azokat a jövevényeket, akik a magyar katonai akadémiából kikerülve tolakodnak soraiba. Mi majd itthon képzett ifjaink legjavát fogjuk átszolgáltatni a közös hadseregnek, hogy ott másodrendű kvalitású elemnek tekintsék őket csak azért, mert nem annak a hadseregnek egyedül üdvözítő neveléséből kerültek ki s mint ilyenek lenzésében, mellőztetésben, sikanériákban leszen bőséges részük.

Ez a kilátás pedig éppenséggel nem kecségtető ifjainknak amaz elitjére, amely különben talán hivatást érezne tehetségeinek a katonai pályán való érvényesítésére. Ne beszéljenek tehát a magyar katonai erények pusztulásáról addig, míg olyan hadseregünk van, ahol a katonai erényt bűnnek tartják, ha az magyarsággal van párosulva.

Magyar katonai erény érvényesüléséről csak magyar hadseregben lehet szó; de hol van az a magyar hadsereg? Ott fekszik eltemetve a hatvanhetes törvényben s helyébe lépett egy antidiluvialis csoda, a néphadseregek, az általános védkötelezettség korszakában egy olyan hadsereg, amelynek se hazája, se országa, mert közösnek nevezi magát, noha törvény szerint közös állam nem is létezik. Sem az államot, sem a nemzetet ebben szolgálni nem lehet s ne csudálkozzanak hát rajta, ha a magyar ifjúság, amelyből nem haltak ki egészen a nemzeti ideálok, kerüli ezt az intézményt, bármennyire csalogassák is a magyar nevelés ürügye alatt.

— Ki fogja adni a címszerepet? Tudakolta Normándyné.

— Méltóztassék, mondta Ardel, a zsebéből előhuzott névsort átnyujtva; a többi szereplők már mind együtt vannak.

— Surányi ur lesz a pártner? Mosolygott Normándyné, egy tekintetet vetve a névsorra.

— Igen, ha ő nagysága elfogad.

— Mindjárt nem adunk határozott választ, felelt sietve neje helyett Normándy, előbb megbeszéljük a dolgot.

A vendégek távozta után pedig határozottan kijelentette a feleségének, hogy nem szeret ilyesmit és ha reá hallgat, visszautasítja a kérelmet.

— De lásd, hízogott az asszony, a cél oly nemes, úgy számom azokat a nyomorult kis apróságokat, aztán majd milyen büszke leszel arra a sok tapsra, dicsőre, a mit aratni fogok. Engedd meg, könyörgött kezeit összetéve.

Az engedelem természetesen megadatott. Mit nem visz ki egy szép asszony?!

Mint futó tűz terjedt el a hire, hogy Normándyné fellép. Ez az előadás képezte most az érdeklődés központját. Ha két egyén megállt egymással beszélni, bizonyos, hogy azt tárgyalták.

Jóval az előadásra kitűzött nap előtt már nem lehetett jegyet kapni, tán ha háromszoros árt ígért volna is valaki.

A kitűnő próbák után biztos sikert lehetett jósolni és nem is csalódott senki a várakozásban. A szereplők egytől egyig kité-

tek magukért, de különösen Normándy, valószínűsége lázba ejtette a közönséget, minden erejét és tehetségét megfeszítve játszott és olyan alakítást nyújtott, hogy bármely művésznőnek dicsőretére vált volna.

Zsombéknének dehogyan lett volna szabad erről az előadásról elmaradni. Jót lökött szomszédnőjén, figyelmeztetésül a párbaj utolsó jeleneténél.

— Ugye, sugta, hej tudom én, a mit tudok, nem beszéllek én a levegőbe, a tulajdon urát tán soha sem csókoltam, öleltem meg ilyen érzéssel. Persze, hogy remekül sikerült, eljátszották ezek ezt már egypárszor akkor is, mikor nem kellett, mintha nem csupán azért fogadta volna el, hogy játszik, mert szerelmes abba az emberbe. Hanem többet is ér Surányi, annál a nyifa forma pufók képűnél.

Jaj annak az áldozatnak, kit egy ilyen asszony kiszemelt, annak biztosan veszni kell. Zsombékné nyelve szurósabb, élesebb volt, mint három kofaé a legrosszabb fajtából. Hivőre pedig találnak jóízű friss pletykák mindig, sokan jobban kedvelik valami finom csemege-nél, aztán mindjárt tul is adnak rajta, hadd jusson belőle másnak is.

A méregtől eltorzult arccal rontott egy nap Normándy Ardel lakására.

— Hallottad e, mit beszélnek a feleségemről? kezdte, még a köszöntést is feledve. Hogy Surányit szereti! Az én feleségem, kiből úgy megbiztam, mint az ég angyalában.

— Vigyázz, figyelmeztette Ardel, te nagyon hirtelen és hiszékeny vagy, meg vagyok

győződve, hogy az egész aijas rágalom és egy szó sem igaz belőle!

— Miért beszélnek hát úgy, hogy az én fülemben is eljut? Elég szegény, megérem, hogy ujjal fognak rám mutogatni.

Mint örült volna Zsombékné, ha tanuja lehet ennek a kínos szenvedésnek, melyet előidézett.

— Légy nyugodt, barátom csillapította Ardel. Az aranyat nem fogja meg a rozsdá.

— Hagyj fel vigasztalásaiddal, szolt Normándy keserűen. Felindultabb vagyok, hogysem hatni tudnának. A fejem szétpattanással fenyeget. Jöjj, tegyük egy sétat valamerre. Nem vagyok képes haza menni. Ugy érzem, mintha egy irtózatoss kéz fojtogatná a torkomat.

Ardel sietett kérelmét teljesíteni, mert tényleg igen rossz szinben volt. Későre járt már, mikor haza kísérte.

Normándynének feltűnt a szokatlan esemény, de valahogy megérezte a veszélyt s nem tudakozódott, hanem később, mikor magukra maradtak, még sem bírta tovább kiállni, hogy meg ne kérdezze.

— Ugyan az Istenért, mi lett téged? Oly sápadt vagy, hogy szinte ijesztő.

— Ne szineskedjél! Arra felelj inkább igaz-e, mit a városban beszélnek, hogy te Surányit szereted? Tört ki a férfi kiméletlenül.

— Esküdjél meg, hogy nem igaz, vagy — A durva igaztalan vád halálosan megsértette a nő ártatlan tiszta lelkét. Összeszorította ajkait s egy mentő vagy vigasztaló szót

fejtette ki s a magyarság eszméjét itt is szem előtt tartva, a népiskolák felállítását sürgette. Mindez érdemeiért a városi iskolások tagjai sorába is bevásztották. Az ő érdeme a bányaitepi *bányász altiszti iskola* létesítése is, mely egyik fő hirdetője a magyar bányászatnak s mely hivatva van bányászati akadémiává fejlődni, a magyar bányászat Dunántúli gócpontját képezvén.

Ki tudja, mily áldásos tevékenységet fejthetett volna még ki, ha a romboló kór élete delén, legszebb férfikorában meg nem támadja szervezetét s meg nem bénítja munkaképességét. Már ezelőtt két évvel, 1898. szeptember 8—10. napjain, mikor az országos bányáskongresszus Pécsen volt, csak beteg fogadhatta a vendégeket s nem is vehetett részt a bányaitepi, szabolcsi és üszöghi kirándulásokban. S azt a ragaszkodást és szeretetet, melylyel a bányászok körülvettek, legjobban bizonyítja az, hogy az ünnepi lakomából feliratilag üdvözölték s a *bányáskongresszus összes tagjai által aláírt üdvözlő iratot nyújtott át neki* a szép napok emlékezetétől. Az ugyanez alkalommal megalakult *pécsi bányászati főkegyelet* egyhangúlag megválasztotta ekkor díszelnökévé.

És most, a szép májusban, a tegnapi vasárnapról mára virradó éjjel *Wiesner Rajmár* áldásos élete bevégeződött. Szíve megszűnt dobogni; agya nem foglalkozik többé szép és hasznos eszmékkel s lelkéből kialudt az a magyar érzés, mely igaz magyarrá tette. Ott fekszik ravatalán a Dunagőzhajós Társaság palotájában s a társaság tisztviselői, munkásai feketébe öltöztek ma, hogy gyászolják szeretett igazgatójukat. És onnan, abból a szép palotából, hol áldásos tevékenységét kifejtette, fogják holnap (kedden) délután örök nyugalomra kísélni, bányászai mecseinek szomorú világa mellett, hogy átadják a magyar haza földjének, melyen bár nem ringott a bölcsője, mégis igaz magyarként szerette azt.

Ma délelőtt halála hírére a városháza tornyán is kitűzték a gyászlobogót; a *Nemzeti Kaszinó* igazgatósági tagját gyászolja az elhunytban, ki a *Katholikus Kör*-nek is tagja lévén, ott is gyászlobogó hirdeti halálát. Elhunytáról sürgönyileg értesítették a bécsi főigazgatóságot, honnan erényi *Ullmann Lajos*, udvari tanácsos, vezérigazgatót várják a temetésre, melyen a mohácsi-pécsi vasut, a budapesti igazgatóság s előreláthatólag még több

sem tudott férje kicsikarni belőle. Csak annyit adott tudtára, hogy haza utazik.

Borongós őszi délután volt, a melyen Normándyné egész váratlanul betoppanszüleihez. Nem sokáig bírta rejtegetni fájdalmát; zokogva borult anyja karjaiba.

— Valami szerencsétlenség történt? Szólj, mi bajod; kérdezte anyja leplezhetetlen ijedséggel.

— Ott hagytam az uramat, volt az egyszerű, zokogva adott felelet.

— Csak nem tetted? Kiáltott az apja fenyegetőleg. Ez a kijelentés úgy hatott rá, mintha tejbe verték volna.

— Ne légy hozzá mindjárt olyan szigorú, védelmezte az anyja. Te meg hagyj fel azzal az átkozott sirással és beszélj már, sürgette leányát.

Normándyné elmondott mindent körülményesen, hogy az ura milyen durván vonta kérdőre Surányi miatt. Ilyesmit tett fel ő róla, holott, ha igaz volna is, neki kellene lenni az utolsónak, ki elhiszi.

— Annál büszkébb vagyok, mondta, hogysem ily váddal szemben mentegessem magamat; sőt felül rá még esküdjözzem és végül bocsánatért esedezzem. Nem, soha!

A szülők elhatározták, hogy leányukat egy időre otthon fogják, hadd várja be a történeteket.

Erre azonban nem soká kellett várniok. Normándy a folyton szakadó őszi eső dacára másnap utána jött a feleségének és vissza követte elvitázhatatlan jogos tulajdonát.

bányatársulat küldöttsége és a városi törvényhatóság is részt fog venni, hogy lerója kegyeletét az elhunyt iránt, kinek haláláról a következő gyászjelentést bocsájtották ki:

»Rajmár és Félix fiaim, valamint számos rokonok nevében mélyen szomorodott szívvel tudatom, hogy hön szeretett férjem *Wiesner Rajmár* az I. cs. k. szab. Dunagőzhajózási Társaság bányaigazgatója, a Ferenc József rend lovagja, Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottságának, valamint a numismatikai egyeslet stb. stb. tagja, vasárnap éjjel 57 éves korában súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elszenderült. A drága halott földi maradványainak örök nyugalomra való elhelyezése május hó 22-én d. u. 5 órakor a bányaigazgatósági palotában veszi kezdetét. A boldogult lelkiüdvéért tartandó gyász-istentisztelet május hó 25-én reggeli 9 órakor a belvárosi plébánia-templomban fog megtartatni. Pécs, 1900. évi május hó 21-én. Áldás lebegjen hamvai fölött! *Wiesner Rajmárné szül. Pfannl Katica*«.

Gazdasági Egyesületünk ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. május 21.

Hosszu, lethargikus álmom után ismét életjelt adott a »Baranyamegyei Gazdasági Egyesület«, midőn a megye állattenyésztésének állapotát mintegy bemutatni hivatott szemlével egybekötött szarvasmarha-vásárt rendezett.

Hogy az nem sikerült úgy, azon mértékben, mint azt a megye állattenyésztőinek ismerősei várták, azt részben a megye egyes járásainak a központtól való távolságának, a mostoha viszonyoknak, meg az előkészítés gyengeségének kell tulajdonítanunk.

Mert azt senki sem mondhatja, hogy a tegnap felhajtott 320 darab szarvasmarha képviseli, mutatja be a megye állattenyésztési szintjét.

Ez a létszám a pécsi és a közvetlen környékbeli gazdák és néhány uradalom szarvasmarháiból került ki.

De hol maradt a szarvasmarháiról országsszerte híres hegyhathi járás, a siklósi, dárda, mohácsi járás; hol az európai híres Frigyes-főhercegi uradalom, a Montenuovo és

— Belátod-e, hogy te vagy a bűnös? Hogy kíméletlenül és igaztalanul bántál velem, duzzogott az asszonyka.

— Bajos volna megállapítani, melyikünk a bűnösebb, veté ellen Normándy. Én-e, a ki első kétségbeesett fájdalomban s féltékenységemben esetleg túl szigorú voltam hozzád, vagy te, kinek megsértett büszkesége felül emelkedett szerelmén és szépen vigasz nélkül ott hagyta a faképnél?

— Jöjj és csókolj meg mindjárt, te akaratos gyermek. Ennyit csak megvárhatok. Szólt némi szemrehányással hangjában. És még egyet, hogy többé nem vállalsz el semmiféle szerepet.

Igy a felbomlott béke ismét helyre állt, eszerint Zsombékné csak részben élvezhette a boszu édességét.

Árdel mikor meglátta barátját, mosolyogva sietett hozzá.

— Bocsáss meg az indiszkrécióért. Szent a béke köztetek? Jót fogsz kacagni felette, ha elmondom, hogy jártam.

— Roppant bántott az eset. Elmentem Surányihoz, hogy kipuhatoljam és a házaszsonya azzal fogad, hogy szabadságot vett s elutazott a választottjához, megtartják az eljegyzést, a kópé dicsekedett, olyan titokban tartotta, csak előttem tárta ki a szívét, már hetek, hónapok óta nem tudott másról beszélni.

Most teljesen eloszlott a felleg Normándy boldogságának egéről. Magát vádolta csak, az nem jutott eszébe Zsombékné nagy szerencsésére, hogy kit kellene igazán vádolni.

Lippe-uradalmi, a siklósi, stb. uradalmi állattenyésztés bemutatása?

Hát bizony nem láttuk ezeket sehol, pedig az ily tenyésztők állatainak bemutatását okvetlen ki kellett volna eszközölni, mert azok legbelterjesebb tenyésztése és okszerű nemesítése folytán valóban mintául szolgálhattak volna a gazdaközönségnek.

Mindazonáltal legnagyobb elismerés illeti gazdasági egyesületünket és annak vezetőségét, mert hiszen mindent újból kell kezdeni és minden kezdet nehéz!

Meg vagyunk győződve és ehhez kellő garancia az egyesület szakértő, derék és tevékeny elnöke, hogy az egyesület következő ilyenmü vállalkozása szélesebb mederben fogja felölelni megyénk állattenyésztését és gazdáink is sarkalva a kitűzött jutalom és saját érdekük által, nagyobb érdeklődéssel fognak viselkedni iránta.

Most pedig beszámolunk a látottakról. Már szombat délután lehetett látni a külvárosi beszálló korcsmák udvarain a szemlére felhajtott tenyészállatokat, melyeket gazdáik keféltettek, becézgettek, hogy minél jobban tetszessenek.

Vasárnap reggel pedig a vásártér déli részén, az arra kijelölt helyen gyülekeztek a gazdák állataikkal és a fölírat szerinti csoportokban verődtek össze, úgy, hogy a bíráló bizottság kilenc óra után megkezdhette működését.

Mindenek előtt megállapított, hogy összesen 325 állat lett felhajtva. Ennek legnagyobb része nyugati fajú tehenek szebbnél szebb példányai voltak; míg üszők, mindkét nemben borjak és bikák kevés számban lettek felhajtva.

Különösen az utóbbiak között volt a sok kifogásolni való, úgy, hogy az I-ső és II-ik díjat ezen csoportnál nem is adták ki.

Az állatok nagyrésze kisczudáké volt. Nagyobb tehenészetel bíró helybeli gazdák közül *Eizer János* és *Scholz Antal* állítottak ki valóban gyönyörű állatokat. Kaptak is díszoklevelet.

Legszebb kollekciót *Biedermann Ottó* szentegáti uradalma állította ki külön sátor alatt, hol összesen mintegy husz darab nyugati fajú bika, tehen, üsző-borjú volt. Nem kevésbé érdekesek voltak az uradalmi gulyások, oly pompás tipikus alakok, hogy *Hermann Ottó* is megbámulta volna őket.

Szép volt a felső-mindszenti uradalom kollektív kiállítása is.

Magyarfajú szarvasmarha elenyésző csekély volt.

Látszik, hogy kisczudáink nagyrésze teljesen elhagyta a szivósabb természetű és nagyobb munkaerővel bíró magyarfajú szarvasmarhatenyésztést és áttért a nyugati fajú állatok tenyésztésére.

Hogy ezen csere nem mindenben felel meg a gazdák igényeinek és előnyeinek, az a mostani állatállományban folyton dúló ragályos bajok is mutatják.

Tizenegy óra után végezte nem könnyű munkáját a zsüri s a következő eredményt hirdette ki *Vörös Mihály* egyesületi titkár:

A vásárra felhajtott:

A. Nyugati fajú tenyészállatok és pedig:	
a) bikák egyes tenyésztőktől	34 drb.
» » » községekétől	9 »
összesen	43 drb.
b) tehenek	144 drb.
c) üszők	95 »
Nyugati fajú összesen	282 drb.
B. Magyarfajú tenyészállatok és pedig:	
a) bikák tenyésztőktől	8 drb.
» » » községből	1 »
összesen	9 drb.
b) tehenek	10 drb.
c) üszők	2 »

Magyarfajú összesen 21 drb.

Összesen behajtott állatok, a borjúkkal együtt 320 drb.

sárnap reggel meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt az üszöghi állomástól a budai-külvárosi temetőben. — *Skaritza* Nándor kiskereskedő, életének 59-ik évében tegnap reggel elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor volt a közkörházból a budai-külvárosi temetőben. Az engesztelő misét holnap (kedden) tartják lelkiüdvéért délelőtt 10 órakor a ferencrendiek templomában.

— **(Áthelyezés.)** Az igazságügyminiszter *Kopcsányi* Pál, szent-ágotbai kir. járásbírósi aljegyzőt a szakolcai járásbíróshoz helyezte át.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye forrás vizállásáról a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vízszolgálati képessége f. hó 20-án reggel 9200 köbméter.

— **(Katonai hír.)** *Kutasi* Vilmos pécsi 19 ik honvédegyalozredbeli tartalékos hadapród tiszthelyettesnek a hadapród-tiszthelyettesi rendfokozatáról kért leköszönése a m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével elfogadtatott.

— **(A főbírák ovációja.)** Mondanunk sem kell talán, hogy Baranyavármegye erélyes főispánja, br. *Fejérváry* Imre dr. tisztviselői körében mily közkedveltségnek örvend s mennyire ragaszkodnak hozzája hivatalnokai. Eme szeretet és ragaszkodás kifejezésül Baranyavármegye összes járásainak főszolgabírói elhatározták, hogy a ma este érkező főispán és neje fogadtatására Uj-Dombóvárra utaznak, hol lelkes ovációban fogják a főispánt és nejét részesíteni, kinek fölgögyulta fölötti őszinte örömeik tolmácsolásául hír szerint egy remek virágcsokrot nyújtanak át.

— **(Hadastyánok majálisa.)** Rettegtek reggel a hadastyánok tegnap, mert a hideg idő s a beborult ég megsemmisüléssel fenyegette a tervezett majálist. Délután azonban megváltozott az idő. A nap kibújt a felhők közül s jótékony melegével elárasztá a földet s így az üszöghi erdőt is, melyet a nap melegen kívül majálistozó, szép számu publikum árasztott el. A majális szépen sikerültnek mondható. Nem hiányzott a jókedv s az sem természetesen, mi a jókedv megteremtésének okvetlen szükséges kelléke. Mindazonáltal estefelé az uralkodni kezdő hideg megcsappantotta az általános derült hangulatot.

— **(Keresztjáró napok.)** Régi keresztény szokás szerint áldozócsütörtök előtt három napon át körmenetekben keresi fel a katolikus egyház a templomokat. Ma van az első keresztjáró nap. — Reggel nyolc órakor indult a körmenet a Székesegyházból *Spiesz* Nep. János apátkanonok székesegyházi plébános vezetése alatt a kis és nagy klérus részvétele mellett a ferencrendiek plébániatemplomába, hol a csendes mise alatt magyar szentbeszéd volt, melynek végeztével következtek a könyörgések. Az iskolák közül a körmenetben a zirc. ciszterci rendű róm. kath. főgimnázium s az apácák leányiskolája vettek részt. Holnap a körmenet a belvárosi plébániatemplomba megy.

— **(Alakuló közgyűlés.)** A pécsi Petőfi-kör folyó hó 23-án (szerdán) este 8 órakor a kör hivatalos helyiségében (Apáca-utca 9.) tartja alakuló közgyűlését.

— **(Öngyilkosság elmezavar miatt.)** *Ilyu Papp* József, szigeti országut 65. szám alatt lakó hentes, tegnap este lakásán felakasztotta magát. A hatósági vizsgálatot *Ludvigh* Ferenc dr., kerületi orvos, *Tóth* Jenő rendőrkapitánysági kiküldött és *Rangha* János rendőrmester kíséretében teljesítette s az öngyilkosságot minden kétséget kizáróan konstataáltak. Az öngyilkos ötvenéves volt; apja házában élt, mert örökségét már régebben kivéte, azt el is költötte s az utóbbi időben elméje is meggyengült. Folyton attól félt, hogy elfogják és becsukják s ez az üldözési mániá kergette a halálba is.

— **(Bányászerezencsétlenség.)** Lapunk szombat esti számában megírtuk, hogy

a Dunagőzhajózási-társaság vasasi köszénbányájában szerencsétlenség történt, melynek *Matacsék* József és *Herold* György vajúrok és *Bernát* Mihály csillér lettek az áldozatai. A hivatalos vizsgálat megejtése végett a bányagazgatóság részéről *Gianome* Virgil bányagondnok, a főszolgabíró részéről pedig *Forray* Valér tb. főszolgabíró és *Trizler* Rudolf járásorvos a helyszínére utaztak. Mint a vizsgálat kiderítette, a szerencsétlenség abból keletkezett, hogy a Thommen aknában robbantottak s nem várták be míg az alrészén kiáradó bányalég szerteoszlik, hanem *Herold* György vajúr közvetlen a robbanás után bevezette a második dinamit töltényt s annak kanócsát meggyújtotta. A következő pillanatban már óriási robajjal beállott a bányalégrobbanás mely által *Herold* György oly súlyos égési sebekeket szenvedett, hogy most a pécsbányatelepi bányász-kórházban a halállal vívódik, míg a robbanás színhelyétől távolabb állott *Matusek* József és *Bernát* Mihály könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **(Közigazgatási utbejárás.)** Holnap reggel kilenc órakor tartják meg Szászvárott, a szászvári vasuti állomástól a köszénbányáig épített iparvasut közigazgatási utbejárását, melyre a vármegye részéről *Koszi* Kamill vármegyei főjegyző és *Kovácsfi* Kálmán főmérnök utaztak ki Szászvárra.

— **(Jegyzőválasztás.)** Szombaton délután tartották meg — mint értesülünk — Püspök-Lakon az ottani körjegyző nyugalomba vonulása folytán megüresedett körjegyzői állásra a választást, melynek eredményeként 6 pályázó közül *Bogyai* Vince pécsváradai járási főszolgabírósi irnokot választották meg körjegyzővé.

— **(Büntetés elől a halálba.)** *Kiss* Vince, a pécsi cs. és kir. 52 ik gyalogezred 11 századának őrsvezetője, tegnap a Frigyes laktanyában oly kihágást követett el, melyért rögtön lezáratás jár. Az ügyeletes őrmester nyomban le is akarta tartóztatni az őrsvezetőt, *Kiss* azonban arra kérte, hogy néhány pernyi időt engedjen neki. Az őrmester hajtott a szóra, *Kiss* pedig ezalatt a kaszárnya-őrség töltött fegyverei közül egyet magához vett s bezárkózva a laktanya árnyékszékebe, torokon lötte magát. A golyó közvetlenül az áll alatt hatolt be s a bal szem alatt jött ki, teljesen összeroncsolta az alsó és felső állkapcsot. Az esetről nyomban értesítették a katonai kórház parancsnokságát, ahonnan *Rohr* ezredorvos rögtön a helyszínére sietett s a súlyosan, de csodálatosképp nem életveszélyesen sérült katonát bekötözte s beszállította az 52-ik gyalogezred csapatkórházába. Az orvosok véleménye szerint *Kiss* Vince — ki bar. szentlőrinci illetőségű s csak a múlt évben vonult be ezredéhez — sebeitől néhány hét múlva felgyógyulhat.

— **(Személyi hír.)** *Kardos* Kálmán nyug. főispán, országgyűlési képviselő tegnap este a nyolc órai budapesti gyorsvonattal Pécsre érkezett; azóta városunkban időzik.

— **(Csendőrségi szemle.)** Tolcsvai *Nagy* Gábor m. kir. csendőr-őrnagy, a székesfejérvári csendőrkerület helyettes parancsnoka, az elmúlt hét folyamán megsemmisítette a mohácsi csendőrszakaszhoz tartozó összes őrsöket és a mohácsi szakaszt is.

— **(Bizottsági ülések.)** A város erdészeti albizottsága ma délután három órakor ülést tartott *Krasznay* Mihály kir. tanácsos elnöke alatt a városházán. Az ülésen, mely alig tartott egy félóráig, folyó ügyeket intéztek. — A város temetőrendezési bizottsága folyó hó 25-én (pénteken) délelőtt 11 órakor *Károly* Ignác apátplébános elnöke alatt a városháza közgyűlési termében ülést tart.

— **(A polgármester utazása.)** *Majorossy* Imre polgármester — ki, mint már megírtuk, hosszabb idő óta beteg volt — egészségi állapotának helyreállítása céljából ma reggel kezdte meg négy hétre terjedő szabadság idejét. *Majorossy* Imre polgármester

ma reggel utazott Abbaziába, ahonnan egy heti tartózkodás után Lussin-Piccoloba utazik, hol szabadság idejének leteltéig marad. A polgármester távollétében annak hivatalos teendőit *Nendtvich* Andor helyettes polgármester fogja teljesíteni.

— **(A vármegyei állandó választmány)** folyó évi május hó huszonnyolcadikán délelőtt 9 órakor tart ülést a vármegyei házában, mely alkalommal az ugyancsak május hó huszonnyolcadikán délelőtt 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát készítik elő.

— **(Utóállítás.)** A vármegyei vegyes katonai utóállítás ma reggel 8 órakor ülést tartott a Scholz-féle sörzsarnokban *Vadnai* Jenő vármegyei II-od aljegyző polgári helyettes elnök elnökielte alatt. Utóállításra került tizenhat apa, kik közül hármat talált keresetképtelennek a bizottság és negyven ujonc, kik közül tizenhat vált be katonának.

— **(Beteg tisztviselő.)** *Bubregh* Nándor, városi gazdasági felügyelő, hosszabb idő óta gyengélkedvén, egészsége helyreállítása végett, orvosi tanács szerint, fürdőre kénytelen utazni. A gyengélkedő tisztviselő ma be is nyújtotta szabadságolása iránti kérvényét a polgármesterhez, melyet a hét végén tartandó városi rendkívüli közgyűlés elé fognak terjeszteni.

— **(A pécsi Műkedvelői Egyesület)** tegnap délután félnégy órakor közgyűlést tartott a János-utcai 17. szám alatti új egyleti helyiségében. A szép számban megjelent tagok előtt *Liebhart* Jenő elnök bemutatta az új helyiséget, melynek berendezése 300 koronába került. A helyiség kényelmesen van berendezve, hírlapok is találhatóak s a könyvtár 300 műből áll, melyhez 100 kötetet *Wolf* Ferenc ajándékozott. A közgyűlés elhatározta, hogy évente négy szinelőadást rendez jótékony célokra s a télen táncanfolyamot vezet be s a máv. műhelymunkásainak pünkösdkor Bükösdre rendezendő kirándulásán is résztvesz s minden második vasárnap családi estélyt rendez. Urnapján nagy juniaüst rendez az egyesület, virágkorzóval egybekötve. Végül *Csihalek* Sándort másodelnöknek és *Wolf* Ferencet választmányi tagnak választották meg s ezzel a közgyűlés véget ért.

— **(Csaló kéregető.)** Az elmúlt hét elején Mohácson egy cigány járt házról házra, hogy az állítása szerint hirtelen elhunyt Csicsó Jánosnak, a gyorsan népszerűvé vált Vörös Gyula-féle zenekar karmesterének temetésére adományokat gyűjtsön. Sok helyen kapott is pénzt. Ez a kéregetés egész négy napig tartott annak dacára, hogy Csicsó Jánosnak eszé ágában sem volt meghalni. Végre az ötödik napon rájöttek a turpisságára s akkor a csendőrség a Bencsik-féle korcsmában kinyomozta a csaló cigányt. Babai (zsiros) Antalnak hívják, pécsi illetőségű és noha még csak 19 éves, most először tett rossz fát a tűzre. Átadták a hatóságnak.

— **(Ápolónői tanulók felvétele.)** A magyar vöröskereszt egyesület a tulajdonát képező Erzsébet-kórházban f. évi július hó 1-én új betegápolónői tanfolyamot nyit. Az üresedésben levő 11 ingyenes helyre pályázhat minden kifogástalan erkölcsű nő, a ki testileg és szellemileg e magasztos hivatásra alkalmas és 20—40 életév között van. A folyamodványok akár közvetlen, akár a fiókegyesületek útján, az egyesület igazgatóságához (IV. kecskeméti utca 5. szám) intézendők, a hol a közelebbi feltételek is megtekinthetők. A kérvényhez mellékelni kell: a) keresztlevelet, illetve anyakönyvi kivonatot, b) ha az illető kiskorú, vagy férjzett, a férjnek, szülőnek, vagy gyámnak beleegyezését, c) erkölcsi bizonyítványt és hatósági bizonyítványt a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, d) hiteles bizonyítványt arról, hogy magyarul és esetleg más nyelven beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír és e) egészségi és himlőoltási bizo-

nyitványt. Az elméleti és gyakorlati oktatás hat hónapig tart. Ezen idő elmúltával minden tanuló képesítő vizsgát tesz.

— **(A Pécsi Petőfi-Kör)** május 27-én (vasárnap este 8 órakor) a Heilek-féle vendéglőben (Mór-és Paplővelde-utca sarok) felolvasás, nagy díjjal versenyszavazás, monológok előadása, amerikai árveréssel, világpostával és táncdal egybekötött családias, jellegű beléptidij nélküli ismerkedési estélyt tart. Műsor 1. Elnöki megnyitó. 2. »Hogyan boldogulunk« (értekezés a Petőfi körről) felolvassa *Regényesi*. 3. A Gályarab költemény, szavalja *Létrási*. 4. Kakas ülön. Monolog, előadja *Petrovics*. 5. Petőfi költeményeiből — Versenyszavazók: Herbert Mariska. k. a. Kállay Jolán k. a. Herbert Katica k. a. Pach Rózika k. a. Kerbolt József, Mihálovics Kálmán, Boszlovic Rezső, Barna Zsigmond, Büchler Gyula, Fischer Sándor, Galantai Viktor. Versenyen kívül: 6. Az örült. Petőfitől, szavalja Szalay Ödön. 7. Hajótörött. Monolog, előadja Nagy József, 8. Esküszegő király. Petőfitől, szavalja Gábrics Géza. 9. Az aradi 13-ból. Előadja: Barna Zs. Büchler Gy. Ungár A. Laufer A. Műsor után tánc.

— **(Öngyilkos betörő.)** A tolnamegyei Szántón a rablással gyanúsított *Tomasek Miklóst* a csendőrség üldözöbe fogta. Tomasek a Duna felé menekült és a csendőrök nyomon követték. Itt Tomasek a parton talált csórákat eloldotta és átevezett a Dunán, mikor pedig azt látta, hogy a csendőrök elől így sem menekülhet, felkuszott egy fára és a csendőrök szemeláttára felakasztotta magát. Mire leoldozták a kötélről, halva volt.

— **(Ellopott tolonckocsi.)** Mulatságos tolvajbistóriáról írnak a francia lapok. Amiensben nemrég a városi tanács új tolonckocsit vett, a mely csakhamar réme lett a gonosztevőknek, a kiket benne szállítottak. És ezt a kocsit, a város büszkeségét, ellopták az igazságügyi palota udvarából s nem is éjjel, hanem világos nappal. Egy jókedvű csavargó, Grain-de-Sel volt a tolvaj. Már sokszor járt azon a kocsin s ezért volt szálka a szemében. A tolonckocsi kocsisa a városzobában pihent, a mikor odajött Grain-de-Sel, fölült a bakra s elhajtattott. Eleintén senki sem vette észre, hogy hiányzik a kocsi. De körülbelül egy órával később minden honnan jelentették, hogy a kocsit itt és ott látták. Utána siettek kerékpáron, de azért nem csipték el egyhamar. A Metz hidnál azonban a kocsi lova megbokrosodott s nem akart tovább menni. Ugyanakkor közeledtek már a rendőrök, a kik elfogták a tolvajt s visszavitték a tolonckocsit. De azért most egész Franciaországban nevetnek az amiensi rendőrség felsülésén.

— **(Füsterjesztő bomba.)** Az új francia ágyuk olyan bombát is tudnak vetni, a melyek egyenes feladata nagy füstöt csapni, még pedig azon célból, hogy az ellenség tüzeinek a célzást megnehezítsék. Mielőtt a füstgyöngye löport feltalálták, eléggé háborgatta a tüzeiket a saját maguk okozta füst. Azóta azonban lödözhetnek akár mennyit, a célzás tisztaságát nincs a mi zavarja. A »füstgyöngye« löpor ellen tehát valószínűleg nemsokára minden hadseregbe bevezetik a »füsterős« löport. Erre mondja az ismert tréfás szójárás, hogy hát akkor minek ettük meg a békát? Miért találtuk ki a füstgyöngye löport?

— **(A boerok és a pécsi cigány.)** Kissé turcsának hangzik talán, mert nebezen elképzelhető, hogy mily befolyással lehet az angol boer háború a mi ősi városunk fekete legényeire s mégis van valami a dologban, mert dacára annak, hogy az angolok nem keresztelték el háborújukat világháborúnak, a Ladysmith szirtjeihez verődő háború-hullámnak rezgése Pécsig is eljutott. Ifj. Korodi Gyula, a mi jónövű pécsi zenekarunk vezetője, ki bandájával a nyár folyamára Londonba volt szerződötve, elhatározta, hogy felbontja

azt a szerződését és itthon marad, még pedig azért, mert a transzváli háború esélyei szerint Angliában folyton váltakozó kedélyhangulat nem nyújt elég garanciát a kiutazással járó tetemes költségek fedezésére sem. S így nekünk pécsieknek lesz módunkban abban a valóban remekül összeállított programban gyönyörködnünk, melylyel ifj. Korodi Gyula az angolokat akarta meghódítani. De jól is teszi a derék cigányprimás, ha itthon marad, itt legalább a fillérek lassan bár, de biztosan hullnak a tálcára!

— **(Iparkiállítás Baján.)** A bajai iparkiállítás végrehajtó bizottsága dr. *Hegedűs Aladár* polgármester elnöke mellett a város egész társadalmi közreműködésével élénk akciót fejt ki, hogy a folyó június hó 10-től 24-éig bezárólag tartandó kiállítás sikere biztosított legyen. A kiállításra jelentkező iparosok tekintélyes számánál és kiváló szakértelménél fogva a legjobb eredmény várható. A bizottság lelkes felhívást bocsátott ki a hazai, illetve helyi iparpartolásra és az e végett megindított mozgalom támogatására; egyben megkereste a szomszédos megyék községi előljáróságait, lelkészi és tanítói karát a kiállítás tömeges meglátogatására csoportok szervezése végett és megkereste a fővárosi és szomszédos vidéki sajtó képviselőit, hogy a kiállítás látogatását előmozdítsák. A megkeresés folytán a kalocsai érseki egyházmegyében levő tanítók egyesülete június 11-én Baján tartja meg közgyűlését, mely körülmény legjobb alkalom arra, hogy minden egyes tanító saját községében a kiállítás tömeges megtekintésére propagandát szerezzen. A hazai ipartestületek figyelmét a kiállítási bizottság különösen azon körülményre hívja fel, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete folytán ezen helyi iparkiállításban a m. kir. technológiai iparmuzeum is részt vesz, melynek tanulmányozása és így e kiállítás látogatása a kisiparosok érdekében fekszik. A szegedi ipartestület külön felhívást bocsátott ki, melyben az ipartestületek a bajai kiállítás alkalmából egy az iparosok nyugdíjintézménye létesítése tárgyában folyó évi június hó 14-én d. e. 11 órakor a bajai ipartestület helyiségében tartandó értekezletre meghívtak.

— **(Kitüntetett iparos.)** Az országos iparegyesület évente kitüntetésekkel szokott adni az ország különböző részein lakó iparosoknak és munkásoknak, kifejtett szakszerű munkálkodásukért. Az idei jutalomkiosztásokat tegnap tették közzhírré. A kitüntetett iparosok között Dunántul csak egy iparos, *Horváth Károly*, kaposvári kályhászmester kapott bronz érmet versenyképességért.

— **(Himen.)** *Bari István* pécsi kulturmérnök e hó 17-én eljegyezte *Luiszer Margitot*, néhai *Luiszer Viktor* mohácsi gyógyszerész leányát.

— **(Elhunyt operaénekes.)** Az operaháznak gyászja van. Egyik legérdemesebb nyudijas tagja, *Láng Fülöp*, a kiváló baritonista 62 éves korában meghalt. *Láng Fülöp* 1838-ban született Nagy-Kanizsán. Első szinpadit sikerét Lembergben aratta, majd Hamburgban, Hannoverában, Berlinben, Rotterdamban és Bécsben énekelt. A bajor király meghívására Münchenbe szerződött az udvari színházhoz s mint Wagner-énekes, csakhamar európai hírré tett szert. Két évvel később Nürnbergbe ment, végre 1870-ben hazajött s belépett a Nemzeti Színház kötelékébe. A mikor az operaház fölépült, ő is odaköltözött. A kilencvenes évek elején nyugdíjazták a veterán művészt, a ki évek hosszú során át egyik kiváló oszlopa volt operánknak és a ki Pécsen is működött a szinpadon, mint *Bogyó Alajos* bátyánk szintársulatának tagja.

— **(Helgoland veszedelme.)** Az Észak-tengernek ez a gyönyörű szigete, a melyet néhány évvel ezelőtt cserélt csak el Anglia Németországgal, a legutóbbi ideig paradicsoma volt a titkos pároknak. Ezen a szigeten dertrebora megeskették a szerető párokat, a

bizonyítványokat, az igazolványokat senki sem firtatta. S az így megkötött házasságok azért érvényesek és törvényesek voltak. De hogy most a porosz kormány tette reá kezét a szigetre, vége szakadt a paradicsomnak, mert a poroszok egyáltalán nem akarták megtűrni azokat az üzelmeket, a miket a házasság szentségével üztek a szigeten. Megtiltotta az idegenek esketését, de mivelhogy a szigetnek tekintélyes haszon, valósággal szabályszerű évi jövedelem jutott az idegenek összeesketéséből, némi kárpótlást akart nyújtani neki a kormány az elvesztett jövedelmért. A napokban dönt el a kárpótlás nagyságának kérdése. A plébános kap ezek szerint évi 5000 márkát. A két tanító, a ki az orgonista, meg az egyházi szerepét töltötte be, kap tiz esztendeig 500 márkát. Végre a hitközség, ugyancsak tiz esztendő tartamára kap évi 5000 márkát. Legrosszabbul maga a világi község járt, a melynek csak tavaly is 14,000 márka volt a jövedelme az idegenek esketése révén, egyáltalán nem kapott most kárpótlást. De csak megvigasztalódik talán ő is, hiszen olyan szép az élet azon a paradicsomi szigeten — szabadházasság nélkül is.

— **(A választók névjegyzéke.)** A választók névjegyzékét az új választási törvény értelmében újból állítják össze. Ezt az új névjegyzéket azután évenként csak kiigazítják. Úgy látszik azonban, hogy az eljáró hatóságok az új törvény némely intézkedéseivel nincsenek tisztában. Ennek következtében a belügyminiszter két elvi jelentőségű határozatával figyelmeszteti a központi választmányokat a törvény értelmére és céljára. Az új törvény szerint ugyanis az állandó névjegyzéknek egyik példányát a királyi közjegyzőnél kell letenni, a kitől bármikor hiteles másolatot lehet venni a névjegyzékről. Ekként a választók lajstromához mindenki hozzáférhet. Az a legnagyobb nyilvánossággal van felruházva. Azonban a központi választmány eddig nem volt tisztában a felől, ha valahol két vagy több királyi közjegyző van, ezek közül kit illet a választás joga. Erre nézve a belügyminiszter következőleg rendelkezett: az országgyűlési képviselőválasztók állandó névjegyzéke négyenél sem több, sem kevesebb példányban nem állítható ki. Ha a vármegyei választókerület két, vagy több királyi közjegyző illetékességi körébe tartozik: az állandó névjegyzék egyik példányának melyik illetékes királyi közjegyzőnél elhelyezése kérdésében a központi választmány dönt. Előfordult az is, hogy az összeíró-küldöttségek nem teljes számban működtek. Most a belügyminiszter szigorúan meghagyta, hogy az országgyűlési képviselőválasztók összeírását a törvényesen megalakított három tagú küldöttségnek kell foganatosítani, az összeírásnál mind a három tag jelen lenni és a központi választmányhoz küldendő összeírást aláírni tartozik.

— **(A keői olvasó egyesület)** ifjúsága június hó 4-én a keői erdőben műkedvelői előadással s népünnepélylyel egybekötött táncmulatságot rendez. Műsor: Délután 3 órakor kezdődő népünnepélyen: különféle versenyek lesznek. Este 8 órakor műkedvelői előadás. Előadatik: A Gyimesi vadvirág, eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban. Belépti díj a népünnepélylyel együtt 35 krajcár. Kedvezőtlen idő esetén vasárnap tartatik meg az ünnepély, melynek tiszta jövedelme iskolai célokra fog fordíttatni.

— **(Pálinka helyett — kénsav.)** A szülők, vagy a gyermekek gondviselőinek gondatlansága által már sok gyermek járt szerencsétlenül. Ilyen gondatlansági esetről értesít bennünket dunaföldvári tudósítónk. *Szavolovits* bádogosmester e napokban bádogedényt tisztított vitrióllal. Munka közben egy üveg vitriólt a kútnál hagyta. Egy kisleány, a bádogosmester unokája, meglátta az üveget és azt hitte, hogy pálinka van benne. Miután hozzá volt szokva a pálinkát is üvegből inni,

felkapta és hörpintett belőle egyet. A maró folyadék összeégette a kis leány belső részét, de a gyorsan alkalmazott orvosi segítség talán megmenti az ártatlan életet.

Törvénykezés.

§ A plébános hagyatéka. Néhai *Németh* János nyugalmazott agárdi plébános hagyatéka, mint annak idején említettük, pörre adott okot. Az oldalági rokonok előbb ismeretlen tettes, majd *Reihard* Erzsébet dunaföldvári lakos ellen följelentést tettek sikkasztás büntette címén. A szegszárdi kir. ügyészség már befejezte ebben az ügyben a nyomozást s megszüntető indítványt tett, mert kétségtelen, hogy a gyanúsított fő-örökös sem sikkasztásban, sem egyéb bűncselekményben nem vétkez.

§ Megszűnt csőd. A kaposvári törvényszék *Berger* Gusztáv kaposvári lakos volt kereskedő ellen az 1898. évben nyitott csődöt megszüntette.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

T a n ü g y.

(A Ludoviceumról. A budapesti m. kir. honvéd Ludovika Akadémia jelen szervezetében első rangú katonai nevelő- és képző-intézet, mely keblében évenként ötven 17—20 éves olyan ifjút fogad, ki a középiskola nyolcadik osztályát elvégezte s az intézetben a felvételi vizsgát megállotta. A rendszeresített helyek legnagyobb része ingyenes. Valamennyi növendék benlakó, kiket az akadémia, tekintet nélkül arra, vajjon ingyenes, vagy fizetéses helyet töltenek-e be, egyenlő ellátásban részesít. A katonai nevelés három évig tart, melyből a növendék kivánságához képest a honvédség, vagy közös hadsereghez a hadnagyi rendfokozatban léphet be, még pedig miután az intézet úgy a gyalogsági, mint a lovassági szolgálatra egyformán kiképezte: akár egyik, akár másik fegyvernemhez. Az akadémia tehát három év alatt fényes pályára ingyen segíti az ifjút, a kinek aztán 20—21 éves korában évente 2400—2600 korona a jövedelme. Mivel pedig megvetette az intézet nála azt az alapot is, mely a tisztet a hadiiskola eredményes hallgatására képesíti, nyitva áll előtte az út a vezérkarba s ezzel a legmagasabb rendfokozathoz. Ha már most azt tekintjük, hogy más pályán 25—28 éves korában, sok anyagi áldozat árán, csekély kezdő fizetéssel juthat kevésbé fényes állásba az ifju, s hogyha katonának való, a hadi szolgálat kötelezettsége alól meg nem szabadul, ez pedig nemcsak hogy a választotta pálya elérésében akadályozza, de anyagi áldozatot is követel tőle, továbbá, hogy a szolgálati kötelezettség hosszú tartama miatt esetleg még 42 éves korában is fegyvert kell fogni s ott hagyva állást, vagyont, családot, háboruba vonulnia: éppen nem érthető tehát, hogy a katonai pályát oly kevesen választják élethivatásul. Vajjon oly nagy súlylyal nehezedik-e az összehasonlító mérték sorpenyőjébe a kényelemszeretet,

hogy teljesen lenyomja a kötelességek súlyát? A Ludovika Akadémiáról 32 illusztrációval bővített ismertetés jelent meg, mely az intézet alapításáról, fejlődéstörténetéről, mostani szervezetéről, berendezéséről és működéséről, a rendszeresített alapítványos helyekről, továbbá a pályázatok és a felvétel körüli eljárásról minden tekintetben kimerítő tájékoztatást nyújt. Az érdeklődők a füzetet az akadémia-parancsnokságánál 1 koronáért megszerezhetik.

(Kereskedelmi iskolai miniszteri biztosok. A kereskedelmi miniszter a folyó tanévi érettségi vizsgálatokhoz miniszteri biztosokul kinevezte *Záray* Károly dr., pécsi kereskedelmi és iparkamarai titkárt a pécsi Porgesfele felső kereskedelmi iskolához és *Taijs* Károly dr., soproni keresk. és iparkamarai m. titkárt a zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolához.

(Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter *Komlóssy* Róza oklevés kisdudovónót a döbröközi állami kisdudovodához kisdudovónóvé kinevezte.

T Á V I R A T O K.

— A transzváli háboru. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból írják, hogy *Buller* a következőket jelent: *Clewy* tábornok ma Ingagóba ment, *Dundonald* tábornok pedig Leinksnekbe. Az ellenség utóvédjét majdnem utólértük. Nehány burt elfogtunk. Legénységem kitűnő állapotban van, május 10 én indultam el *Ladysmith*ből és máig 138 mérföldet mentünk.

Pretóriából írják, hogy a fölmentő hadosztály szerdán éjjel vonult be Mafekingbe. Egy másik ma délben érkezett távirat szerint *Delarey* tábornok szerdán egész nap sikeresen feltartóztatta a brit sereget, éjjel azonban *Delarey* egyik tisztje visszavonult és így utat nyitott a fölmentő hadosztálynak a bevonulásra.

Washingtonban a bur követséget tegnap a szállóban meglátogatták.

Londonból írják, hogy kroonstadti hírek szerint *Devette* bizonyos feltételek mellett, kész egész kommandójával megadni magát.

Newyorkba *Laerenz*-*Marquezból* jelentik, hogy a transzváli kormány elhatározta, miszerint *Roberts* tábornoknak hivatalos értesítést küld, melyben a háboru befejezését kéri és biztosítást, hogy a boerokkal harcolt fokföldieket és natáliekat megkíméli. Ha nem teljesítik a kérelmet, akkor a bányákat a levegőbe röpítik és *Jokannesburgot* elpusztítják.

Londonból jelentik, hogy *Krüger* elnök sürgönyözött *Salisbury* lordnak új békeajánlat tárgyában.

E hónap 17-én az angolok a Mafeking körül levő egész boer haderőt ágyúikkal együtt elfogták.

— Vizbe dobott milliók. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma ülést tartott, melyen *Teleky* Sándor gróf előadó ismertette a haditengerészet költségvetését s azzal fejezte be beszédét, hogy a delegátusok hazafias kötelességet teljesítenek, mikor ezt megszavazzák.

Thoroczky Vilmos gr. hangsúlyozza, hogy ez hazafias kötelességet nem involvál,

mert ebből a tekintetből mellékes, hogy mit szavazunk meg a közös kormánynak.

Rosenberg Gyula a költségvetést általánosságban elfogadja, de az új hadihajóra szükséges 16 milliós póthitelt nem szavazza meg.

Latinovics Pál kéri, hogy a magyar ifjak a haditengerészetben képviselve legyenek, Fiumében egy előkészítő iskola felállítását.

— Királyi kihallgatások. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma *Körber* osztrák miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta. *Hegedüs* Sándornét az általános kihallgatások során fogadta a király.

— Gázmérgezés egy hajón. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Triestből sürgönyzik, hogy *Isaar* József vikáriust *Bonfigli* püspökkel a Lloyd-gőzösön, melyen utaztak, kabinjukban gázömlés következtében halva találták.

— Az udvar köréből. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Lajos Viktor* főherceg ma Budapestre érkezett.

— Eötvös Károly beszámolója. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagykörösön *Eötvös* Károly tegnap tartotta beszámolóját, melyen tízezer ember jelent meg. *Eötvös* beszédében emlékeztetve idézte, hogy *Bánffy* Dezső ellen 1898-ban ő indítványozta az obstrukciót. *Bánffy* megbuktatása azonban nem elvi alapon történt. Az új kormány még az 1898. I. törvénycíkket is felretette és a kvótát föl emelte. Kikelt a néppárt ellen, mely felekezetek ellen izgat. *Kossuth* Ferenc is beszélt s kifejtette, hogy ha a harcmodorban van is eltérés *Eötvös* és a párt között, ő nem azt keresi, a mi szétválasztja, hanem ami összetartja a pártot.

— Hegyi páter bankja. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „*Csongrádi Lap*“ írja, hogy *Kovács* János ügyvéd, a *Csongorádon* levő „*Tiszavidéki Takarékpénztár*“ ügyésze rá akarta bírni *Szabados* József pénztárost, hogy tízenhat-ezer koronát írjon a kiadások közé. *Szabados* azt felelte:

— Én nem akarok börtönbe jutni! S bejelentette az igazgató tanácsnak a dolgot, mire *Hegyi* plébános, a pénzüntézet igazgatója azt válaszolta:

— Majd megvizsgálom az esetet! Ennek dacára *Kovács*, *Hegyi* beleegyezésével így számolta el a pénzt:

— Egy pénzeszekrény: nyolcezer korona;

— Jöttünk-mentünk: kétezer korona;

— Ettünk-ittünk: kétezer korona;

Cégjegyzés kieszközlésére: háromezer korona;

— Nyomtatványok: háromezer korona.

— *Kovács*nak jár még: száznyolcvan korona!

A részvényesek s az igazgatóság több tagja bűnvádi feljelentést tettek az ügyből kifolyólag a törvényszéknél.

— Gyilkos kofa. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapesten ma délben *Fanta* Józsefné 60 éves kofa az utcán rálőtt egy *Magyar* Erzsébet nevű

leányra s azt halálosan megsebesítette. A merénylő kofát elfogták.

— **Janku szobra.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A nagyszabedű lapok szerint Puskáriu dr. püspök a kormány felszólítására a Janku szoborra gyűjtött összegekről szóló takarékkönyvet a kormánynak beszolgáltatta.

— **Elhalt miniszter.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tangerből írják, hogy Tasi pénzügyminiszter tegnap meghalt.

— **Hercegi beszéd.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Münchenben tegnap Lajos bajor herceg beszédet mondott, a melyben hangsúlyozta, hogy úgy, mint annak idején, várnok behozatala által segítettek az ország iparán, épp úgy segíteni kell a veszélyeztetett mezőgazdasági állapotokon.

— **Állami mérnökök Budapesten.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Negyvenkét megyéből sereglettek össze ma az állami mérnökök és bucsut vettek Létay miniszteri tanácsostól, ki időközben a munkaközvetítő intézet igazgatójává nevezetett ki.

— **A lex Heintze.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Berlinben a lex Heintze ügyben kedden a Renz cirkuszban nyilvános népgyűlés lesz. Beszélni fognak Sudermann, Liszt, Müller birodalmi képviselő.

— **Szoborleleplezés.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Odessában tegnap volt a Katharina szobor leleplezése.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

212/1900.

végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsváradi kir. járásbíróóság 1900. évi V. II. 8/2. számú végzése következtében Gállos Ede ügyvéd által képviselt Reisz József bozsoki lakos javára Kardos Ernő vémemdi lakos ellen 836 kor. s jár. erejéig 1900. évi január hó 30-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 910 koronára becsült kocsi, sertések, pinczefelszerelés, fehér bor s ágyi ruhából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek pécsváradi kir. járásbíróóság 1900. évi V. II. 8/12. számú végzése folytán 836 kor. tökekövetelés, ennek 1896. évi november hó 28-ik napjától járó 8% kamatai, 1/4% váltó díj és eddig összesen 142 kor. 92 filliben bírósággal már megállapított költségek erejéig Vémemd községben Kardos Ernő alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi május hó 22 ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécsváradi, 1900. évi május hó 11. napján.

Kovácsy Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETMÉNY.

Alulirott „Kisköszegi fogyasztási szövetkezet“ igazgatósága az 1875. évi 37. t.-cz. 249. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a szövetkezet feloszlik és így felszámolás alatt áll, tehát felhívja a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Kelt Kisköszegen, 1900 május 15.

Kisköszegi fogyasztási szövetkezet.
Baumholzer Péter. Beck Anton.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

Magyar Tőzeg- és Műtrágyaipar Részvénytársaság

Baranyamegyei vezér-képviselősege és tőzeggázoló-klozet berendezési vállalat,

==== PÉCS (Bazár-épület.) ====

T. cz.

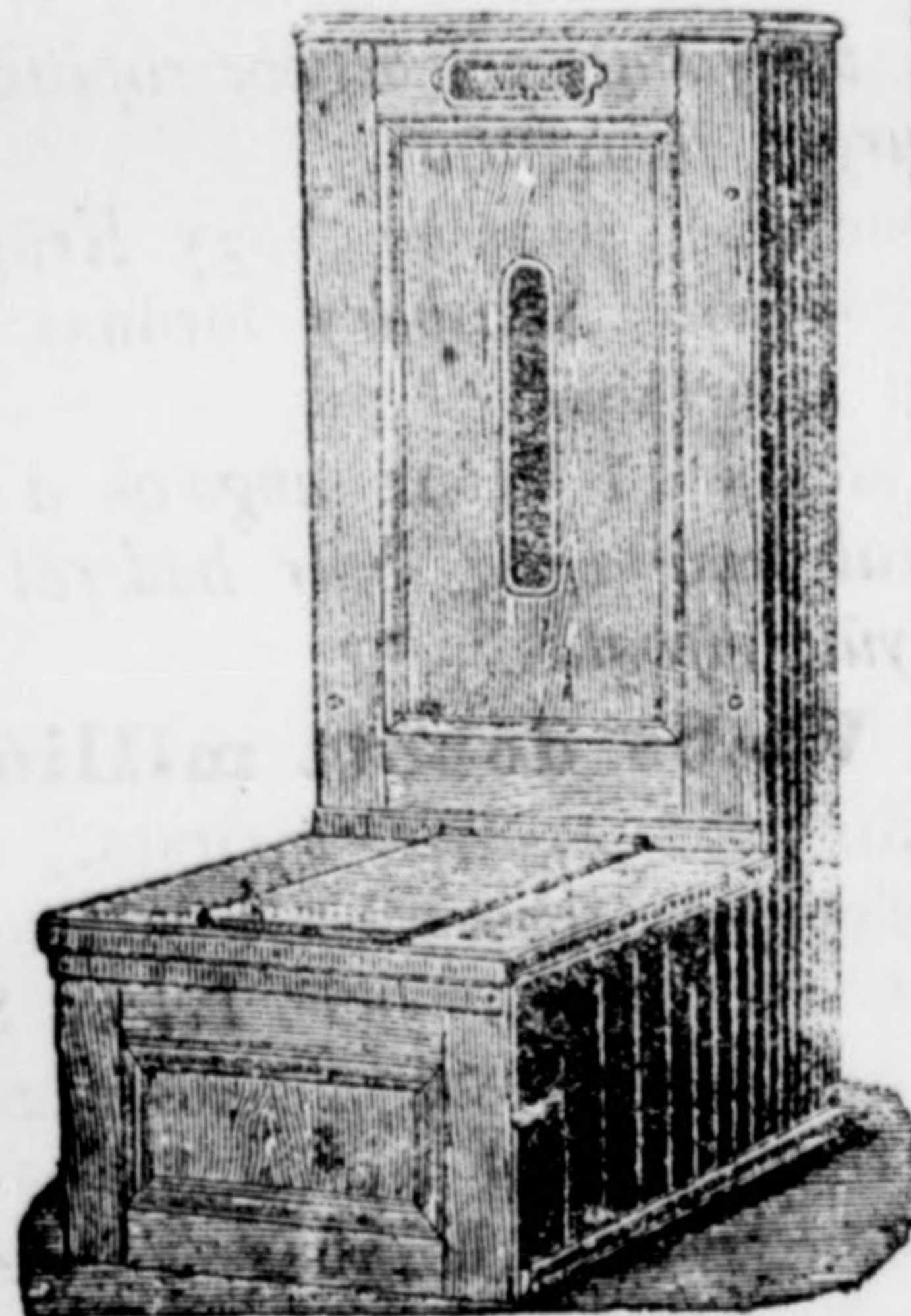
Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a »Magyar tőzeg- és műtrágyaipar részvénytársaság« budapesti cég, kizárólagos képviseletét Baranyamegyére megszereztem, mely alkalomból bátor vagyok nagybecsű figyelmét önműködő tőzeggázoló-klozet berendezésekre, fertőtlenítő, szagtalanító és izoláló tőzegporra, valamint istálló alomszerűl szolgáló tőzegalomra felhívni.

Ide csatolva tisztelettel átnyujtom kivonatos árjegyzékemet, melylyel kapcsolatosan a következőket bátorodom előadni:

szabadalmazott önműködő tőzeggázoló klozetjeim alkalmazása mellett az emberi ürülék szagtalanított és fertőtlenített tömeggé alakul át; első minőségű tőzegporom egyedül alkalmas a jelenlegi klozet-berendezéseknél fennálló türheterlen állapotok megszüntetésére.

a tőzegpor továbbá a legjobb izoláló réteg jégvermeknél, valamint egyéb építkezéseknél;

a tőzegalom mint istálló alomszerű még a legmesszebb menő igényeket is kielégíti.

Kiemelni bátorodom, hogy a tőzeg-klozetek alkalmazása mellett a pöczegödrök feleslegessé válnak és azok költséges tisztítása is megszűnik. Továbbá megjegyzem, hogy klozetjeim rendszeres alkalmazása mellett úgy az ürülék szagtalanításáért, mint a klozetszerkezetek kifogástalan működéséért teljes szavatosságot vállalok. Helybeni irodámban mintaraktárt tartok és igen örvendenek, ha nagybecsű látogatásával megtisztelni méltóztatnék, hol is mindennemű felvilágosítással szívesen szolgállok, vagy pedig szíves felhívására készséggel teszem tiszteletemet, hogy helyszíni felvételek alapján javaslatokat terjeszthessek elő. Midőn azon reményemnek adok kifejezést, hogy t. Czimet vevőim közé lesz szerencsém sorozhatni, maradok pontos kiszolgálásról már előre is biztosítva

kiváló tisztelettel

Magyar Tőzeg- és Műtrágyaipar Részvénytársaság
vezérképviselősege és
tőzeggázoló klozet-berendezési vállalat

PÉCSETT, Bazár-épület.

A kihirdetésről a vállalkozó gondoskodik.

Pécs városában eddigelő 100 drb tőzeggázoló klozet van használatban.